Læreplan i renholdsoperatørfaget

Dette er en oversettelse av den fastsatte læreplanteksten. Læreplanen er fastsatt på nynorsk.

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 19. mars 2021 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2021

Om faget

Fagets relevans og sentrale verdier

Renholdsoperatørfaget handler om renhold av bygg, anlegg, installasjoner og transportmidler. Faget skal gjøre lærlingene i stand til å forvalte, drifte og vedlikeholde serviceleveranser knyttet til renhold. Faget handler om å sikre det indre og ytre miljøet gjennom å velge og bruke renholdsmaskiner, utstyr, metoder og kjemikalier på en bærekraftig måte. Faget handler videre om å ivareta hygieniske og estetiske krav til bygg, anlegg og transportmidler. Renholdsoperatørfaget bidrar til samfunnet gjennom å utdanne yrkesutøvere som kan holde bygg, anlegg, installasjoner og transportmidler rene og å vedlikeholde dem for å minimere miljøavtrykket og sikre livssyklusen til overflatene.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnlaget for opplæringen. Renholdsoperatørfaget skal bidra til engasjement når lærlingene utøver kundebehandling og serviceleveranser knyttet til renhold i bygg, anlegg, installasjoner og transportmidler. Etisk bevissthet fremmes gjennom refleksjon over hvordan valget av materialer, utstyr og metoder kan påvirke miljø og effektiv utnyttelse av ressursene. Faget skal bidra til å gi kunnskap om pliktene og rettighetene til arbeidsgiveren og arbeidstakeren og om trepartssamarbeidet, der arbeidsgiveren, arbeidstakeren og myndighetene jobber sammen for å utvikle et bedre arbeidsliv. Forståelse av verdien av kulturelt mangfold i bygg- og anleggsbransjen fremmes gjennom at lærlingene er i dialog om og reflekterer over krav og forventninger til et likeverdig og inkluderende yrkesfellesskap.

Kjerneelementer

Renholdsplanlegging

Kjerneelementet renholdsplanlegging handler om å bruke ulike planleggingssystemer i bygg, anlegg, installasjoner og transportmidler. Kjerneelementet handler om å analysere renholdsbehov, planlegge kostnadseffektivt renhold og dokumentere det utførte arbeidet. Videre handler renholdsplanlegging om å vurdere egenskaper, tilstander og bruksområde for overflater og renholdsobjekt. Kjerneelementet handler også om å sikre de kritiske suksessfaktorene i renholdsleveransen og tilfredsstille kravene i en tjenestenivåavtale.

Renhold

Kjerneelementet renhold handler om å holde overflater rene og sikre overflatenes livssyklus i samsvar med gitte kvalitetskriterier. Kjerneelementet

handler om regelmessig renhold, periodisk renhold og spesialrenhold i ulike typer bygg, anlegg, installasjoner og transportmidler. Å kritisk vurdere det gjennomførte arbeidet og kvalitetssikre renholdsleveransen er også en del av kjerneelementet.

Helse, miljø og sikkerhet

Kjerneelementet helse, miljø og sikkerhet handler om å identifisere og forhindre situasjoner som utgjør en fare for liv og helse i renhold av bygg, anlegg, installasjoner og transportmidler. Det innebærer også å risikovurdere arbeidet i samsvar med gjeldende regelverk og gjennomføre sikker jobb-analyse. Videre handler kjerneelementet om å bruke utstyr og maskiner i samsvar med gjeldende regelverk og å arbeide i samsvar med gjeldende system og tiltaksplan for helse, miljø og sikkerhet. Kollegialt samarbeid om bærekraftige og miljøvennlige løsninger er også en del av kjerneelementet.

Tverrfaglige temaer

Bærekraftig utvikling

I renholdsoperatørfaget handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om å velge renholdsprodukter, maskiner og utstyr som gir kostnadseffektivt renhold og minimerer miljøavtrykket. Faget handler om å utvikle forståelse av de økonomiske, miljømessige og sosiale dimensjonene knyttet til bærekraftig utvikling gjennom en kritisk vurdering av kjemikalier, utstyr og arbeidsmetoder.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i renholdsoperatørfaget innebærer å lytte til og gi respons i spontan og forberedt samtale. Det innebærer også å bruke fagterminologi i kommunikasjon med andre og reflektere over og drøfte mulige valg og løsninger, og å tilpasse kommunikasjonen til mottaker og formål.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i renholdsoperatørfaget innebærer å bruke fagterminologi til å utforme tekster tilpasset mottaker og formål. Det innebærer å utforske og reflektere over faglige emner og problemstillinger og å rapportere og dokumentere arbeid.

Å kunne lese

Å kunne lese i renholdsoperatørfaget innebærer å finne og vurdere informasjon i ulike tekster, arbeidsbeskrivelser, tegninger, bruksanvisninger og regelverk. Det innebærer også å sammenligne og tolke informasjon og trekke faglige slutninger ut fra kjent og ukjent fagstoff.

Å kunne regne

Å kunne regne i renholdsoperatørfaget innebærer å hente ut, beskrive og tolke informasjon fra tallmaterialer. Det innebærer også å regne ut lengde, areal og volum i forbindelse med arbeidsoperasjonen. Videre innebærer det å gjøre økonomiske utregninger i forbindelse med drift og pristilbud.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i renholdsoperatørfaget innebærer å bruke digitale ressurser til å planlegge og produsere, rapportere, dokumentere og kommunisere. Videre innebærer digitale ferdigheter å søke etter og innhente informasjon og vurdere hvor troverdig informasjonen er. Det innebærer også å vurdere og reflektere over egen rolle på nettet og å utøve god digital dømmekraft.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering renholdsoperatørfaget

Kompetansemål

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- planlegge renhold av bygg, anlegg, installasjoner og transportmidler, arbeide etter tegninger og beskrivelser ved bruk av ulike planleggingsverktøy, arbeide i samsvar med gjeldende krav til helse, miljø og sikkerhet og reflektere over konsekvensene ved å ikke følge kravene
- utarbeide arbeidsplaner, bestille og motta utstyr og kjemikalier og kontrollere kvalitet og mengde i tråd med arbeidsoppgaven
- risikovurdere metoder, kjemikalier og utstyr, gjøre rede for hvordan arbeidsoppgavene påvirker kostnadseffektivitet, materialer og ytre miljø, og reflektere over feilhåndtering
- gjennomføre en sikker jobb-analyse, rapportere om uønskede hendelser og vedlikeholde maskiner og utstyr
- gjøre rede for og bruke kvalitetssikringssystemer, arbeide etter fastsatte kvalitetskrav og dokumentere eget arbeid

- fastsette og bedømme renholdskvalitet i tråd med gjeldende standarder og kvalitetssystem
- arbeide etter regelverk og avtaler som regulerer arbeidsforholdet i renholdsoperatørfaget, og gjøre rede for hvilke plikter og rettigheter arbeidsgiveren og arbeidstakeren har, og reflektere over krav og forventninger som stilles til et likeverdig og inkluderende yrkesfellesskap
- kildesortere og håndtere avfall etter gjeldende regelverk, håndtere helsefarlige kjemikalier og spesialavfall og reflektere over konsekvensene av feilhåndtering
- arbeide i tråd med ergonomiske prinsipper og reflektere over konsekvensene av arbeidsbelastninger og skadeforebyggende tiltak
- arbeide i tråd med bærekraftige og miljømessige prinsipper og reflektere over konsekvenser av støveksponering og bruk av kjemikalier
- velge og bruke verne- og smittevernutstyr for arbeidsoppgaven og vurdere konsekvensene ved feilbruk
- gjøre rede for ulike overflatematerialer og vurdere hvordan renholdsmetoder og renholdsmidler påvirker overflatene
- velge og bruke maskiner, utstyr og metoder etter renholdsbehov og vurdere dette opp mot kostnadseffektivitet, tidsbruk og miljøbelastning
- utarbeide renholdsplaner, arbeidsplaner og arbeidsbeskrivelser og reflektere over valg av frekvens, kvalitet og metode
- bruke fagterminologi for å kommunisere med kolleger og andre yrkesutøvere og drøfte ulike løsninger som bidrar til å minimere miljøavtrykket og sikre en effektiv ressursutnyttelse
- vurdere smitterisiko, arbeide i samsvar med gjeldende regelverk for smittevern og gjøre rede for smittespredning og hvordan smittekjeder kan brytes
- utføre regelmessig og periodisk renhold av ulike overflater på inventar, vegger, gulv og himlinger i kjente og ukjente situasjoner i tråd med kvalitetskrav og sikre innemiljøet
- utføre renhold i ulike faser av byggeperioden etter gjeldende regelverk og vurdere hvordan de ulike fasene påvirker valget av renholdsutstyr og arbeidsmetoder
- identifisere ulike typer smuss, gjøre rede for og bruke ulike kjemikalier for å fjerne smuss og utføre renhold
- gjøre rede for ulike typer fasaderenhold
- utføre grunnleggende førstehjelp

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse. Lærlingene viser og utvikler kompetanse i renholdsoperatørfaget når de bruker kunnskaper, evner og kritisk tenkning til å løse arbeidsoppgaver i faget.

Instruktøren skal legge til rette for lærlingmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsoppgaver. Instruktøren og lærlingene skal være i dialog om lærlingenes utvikling i renholdsoperatørfaget. Lærlingene skal få mulighet til å uttrykke hva de opplever at de mestrer, og reflektere over egen faglig utvikling. Instruktøren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at lærlingene kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin i faget.

Vurderingsordning

Sluttvurdering

Før fagprøven må alle ha bestått en skriftlig eksamen laget ut fra læreplanen i lærefaget. Eksamen utarbeides sentralt og sensureres lokalt. Eksamen skal ikke ha forberedelsesdel.

Opplæringen i renholdsoperatørfaget skal avsluttes med en fagprøve. Alle skal opp til fagprøven, som skal gjennomføres over minst tre virkedager.